

GOED NIEUWS

In het voorwoord van de vorige aflevering van ons Maandblad heeft Torben Mulder zich "zuchtend" uitgelaten over de toekomst van de Hoge Fronten, een inmiddels tot Beschermd Natuurgebied verklaard deel van de voormalige vestingwerken van de stad Maastricht. Hij had overigens groot gelijk: na 15 jaar soebatten en zeuren, eerst bij de Dienst der Domeinen, de toenmalige eigenaar, vervolgens bij NMF, en tenslotte bij de gemeente Maastricht, de huidige eigenaresse, om het gebied zodanig te beheren dat er voor de in de Hoge Fronten aanwezige populatie Muurhagedissen (de enige oorspronkelijke in ons land!) garanties voor de toekomst zouden zijn. Er verschenen in die 15 jaar uitvoerige studies, rapporten, adviezen, noem maar op, maar..... er gebeurde niets. En plotseling, binnen nauwelijks één maand tijd, raakt alles in een stroomversnelling en komt er, letterlijk, schot in de zaak. Drie ogenschijnlijk weinig met elkaar samenhangende gebeurtenissen van de afgelopen dagen hebben hiermee te maken, met name: Bert Kruyntjens heeft 3 juni j.l. de milieuprijs van de gemeente Maastricht gekregen, de schapenkudde van de St. Pietersberg komt onder leiding van de herder Louis Thijssen op 21 juni naar de Hoge Fronten om daar gedurende drie weken "beheerswerkzaamheden" te verrichten en het rapport dat het toekomstig beheer van de St. Pietersberg regelt, verschijnt nog deze week.

Zowel het een als het ander verdient enige toelichting. De naam Bert Kruyntjens is onverbrekkelijk verbonden met de Muurhagedis. Voorvechter van het eerste uur heeft Bert zich met een nimmer aflatende taaiheid ingezet voor het lot van de Maastrichtse Muurhagedis en het milieu waarin deze soort voorkomt. De milieuprijs is terecht aan hem toegekend, maar nog belangrijker is dat Bert momenteel direct betrokken is bij zowel een "muurhagedisvriendelijke" restauratie van de vestingwerken alsook bij het beheer van de Hoge Fronten dat in het verleden en in de toekomst bestond en zal gaan bestaan uit een extensief begrazingsbeheer, door een kudde Mergellandschapen onder leiding van een herder. Dat de St. Pietersberg een herder met een kudde herbergt, wisten de meeste lezers van dit blad al, maar dat hij in de nabije toekomst zal worden ingeschakeld als beheerder van "openbaar stadsgroen" zal voor velen nieuw zijn. In elk geval is de kudde op zondag 21 juni 's morgens vroeg onder leiding van de herder vanaf de hoeve Lichtenberg naar de Hoge Fronten getrokken om daar gedurende een periode van drie weken de vegetatie een grondige beurt te geven. Dit nieuws stemt tot tevredenheid: er komt een verbinding tussen de schrale graslanden op de Berg en de te verschrallen vegetatie in de "Werreke". In beide gebieden is de vegetatie aan droge, kalkrijke en mineraalarme bodems aangepast. Overigens werden beide gebieden vroeger door dezelfde "stads"herder en kudde beweide. De hierbij afgebeelde oude foto's kunnen dit aantonen.

Dit gegeven leidt tot de derde recente gebeurtenis die enige toelichting vereist: het rapport betreffende het toekomstig beheer van de St. Pietersberg is verschenen. Ook de voorgeschiedenis van dit rapport was een lijdensweg: aanvankelijk zou de rol van een begrazingsbeheer beperkt zijn tot de restanten van schrale graslanden, nu is voorzien dat de kudde tevens wegbermen en overhoeken gaat begrazen en ingeschakeld zal worden bij het tot stand komen van onkruidrijke graanakkers door stoppelbeweiding toe te passen en door een braakperiode in te voegen in een cyclus van graanjaren. Dat een rondtrekkende kudde in staat is om graslanden te "restaureren" is inmiddels bekend. Ook weten we inmiddels dat de wilde flora van graanakkers jarenlang in te bodem als zaad aanwezig blijft: ga maar eens kijken naar de akkers naast de Duivelsgrat in het Poppelmondedal. Sinds die vorig jaar onttrokken zijn aan het gebruik door boeren is de bloemenrijkdom teruggekeerd: 3 ha rood van de klaprozen! Een fantastisch gezicht en in de toekomst komen daar nog meer kleuren bij, let maar op.

Mensen, dit is allemaal goed nieuws.

HENK HILLEGERS

Dezelfde herder (let op pet en halsdoek) begrasde met zijn kudde indertijd zowel de St. Pietersberg (linker foto) als de "Koompe", een restant van de vestingwerken rond de stad, gelegen op plaats waar nu het nieuwe politiebureau staat. Het invoeren van deze oude beheersvorm levert garanties voor de soortenrijkdom van toen.